

Udskrift af Tjenestemandssrettens dom af 22. august 2019

I sag nr.: TR2018.0003

Moderniseringsstyrelsen

for

DSB

(advokat Casper Lauritzen)

mod

Offentligt Ansattes Organisationer

for

Dansk Jernbaneforbund

(advokat Maria Muñiz Auken)

Dommere: Anne Braad, Lene Frank, Henrik Højrup Hansen, Tine Holst, Lene Pagter Kristensen (retsformand), Kåre Mønsted og Mikael Sjöberg.

Indledning

Sagen drejer sig om, hvorvidt en række tjenestemænd har deltaget i en maskeret kollektiv arbejdsnedlæggelse og derved har begået en tjenesteforseelse, jf. tjenestemandsslovens § 10, og – hvis dette anses for bevist – hvilken sanktion de skal idømmes i anledning af tjenesteforseelsen.

Parternes påstande

Klager, Moderniseringsstyrelsen for DSB, har nedlagt påstand om, at de indklagede tjenestemænd pålægges en bøde, subsidiært en irettesættelse og mere subsidiært en advarsel.

Indklagede, Offentligt Ansattes Organisationer for Dansk Jernbaneforbund, har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært at de indklagede tjenestemænd tildeles en advarsel, subsidiært en irettesættelse, og mere subsidiært en bøde.

Sagsfremstilling

Der er efter det oplyste ca. 1.200 lokomotivførere ansat i DSB's fjern- og regionaltog, hvoraf ca. 400 er ansat som tjenestemænd.

Den 24. juni 2018 modtog DSB fire sygemeldinger fra tjenstemandsansatte lokomotivførere, og blandt de tjenstemandsansatte lokomotivførere var der dermed i alt 24 sygemeldte personer. I de efterfølgende dage steg antallet af sygemeldinger, og i perioden 25. juni 2018 – 1. juli 2018 fordelte syge- og raskmeldinger sig således:

Dato	Sygemeldinger	Raskmeldinger	Syge i alt
25-06-2018	18	2	40
26-06-2018	20	3	57
27-06-2018	10	3	64
28-06-2018	9	13	60
29-06-2018	7	23	44
30-06-2018	1	6	39
01-07-2018	0	8	31

I perioden 22. juni til 4. juli 2018 fordelte syge- og raskmeldinger for både overenskomstan-
satte og tjenestemandsansatte lokomotivførere sig således:

Dato	Sygemeldinger	Raskmeldinger	Syge i alt
22-06-2018	8	6	37
23-06-2018	6	1	42
24-06-2018	13	10	45
25-06-2018	29	7	67
26-06-2018	36	8	95
27-06-2018	21	11	105
28-06-2018	18	24	99
29-06-2018	15	44	70
30-06-2018	4	7	67
01-07-2018	2	19	50

02-07-2018	2	9	43
03-07-2018	2	5	40
04-07-2018	1	7	34

Den markante stigning i sygefraværet i perioden efter den 23. juni 2018 medførte en række aflysninger af DSB's fjern- og regionaltog, hvilket gav anledning til en del omtale i pressen. I artikel af 28. juni 2018 i BT's netavis hedder det bl.a.:

”DSB anser sygemeldinger som en arbejdsnedlæggelse

Ekstraordinært mange lokoførere har meldt sig syge hos DSB torsdag, og det har vakt mistanke hos arbejdsgiveren om, at der er tale om en koordineret aktion blandt medarbejderne.

Derfor indbringer DSB sygefraværet for domstolene, oplyser statsbanerne.

- Sagen bringes for Tjenestemandsretten og Arbejdsretten senere torsdag, da tre gange så stort sygefravær som normalt vurderes at være en maskeret arbejdsnedlæggelse, lyder det fra DSB.

Fra morgenstunden torsdag meddelte DSB på sin hjemmeside, at der kører færre tog på Fyn og enkelte steder i Jylland både torsdag og fredag.

Det skyldes ”ekstraordinært højt sygefravær blandt lokomotivpersonalet”, lød det.”

Af en artikel fra Avisen.dk fra samme dag fremgår bl.a.:

”DSB truer sygemeldte lokoførere: Mød ind på job!

...

De sygemeldte lokomotivførere i DSB har fået en kraftig henstilling til at vende tilbage til arbejdet. Ellers vil DSB indbringe sagen for Arbejdsretten med påstand om, at sygemeldingerne i virkeligheden er en overenskomststridig arbejdsnedlæggelse.

Det blev ifølge Avisen.dks oplysninger resultatet af det fællesmøde, som blev afholdt mellem LO og Dansk Arbejdsgiverforening torsdag, efter at 112 lokomotivførere havde meldt sig syge. Normalt modtager DSB sygemeldinger fra 30-40 lokomotivførere om dagen.

DSB havde forud for mødet signaleret, at man vurderede et sygefravær tre gange så stort som normalt som en maskeret arbejdsnedlæggelse. Dét ville lokomotivførernes faglige organisation, Dansk Jernbaneforbund, ifølge Avisen.dks oplysninger ikke umiddelbart anerkende på det foreliggende grundlag.”

I artikel af samme dag fra DR.dk hedder det bl.a.:

”Flere tog aflyst: DSB mistænker ansatte for falske sygemeldinger

...

Det seneste døgn er sygemeldingerne tikket ind i en lind strøm hos DSB, der derfor har måtte aflyse flere togafgange på Fyn og i Jylland.

...

Der er på nuværende tidspunkt 110 sygemeldinger, hvilket er omkring tre gange så mange som normalt, oplyser DSB til DR Fyn. Derfor mener DSB, at der er tale om maskeret arbejdsnedlæggelse.

Hvorfor lokomotivførerne har valgt at nedlægge arbejdet, ved DSB ikke, og derfor forventer DSB at bringe sagen for tjenestemand- og arbejdsretten senere i dag.

De mange sygemeldinger er dog ikke i sig selv bevis på, at der er tale om en maskeret arbejdsnedlæggelse, mener Ole Hasselbalch, professor i erhvervsret ved Aarhus Universitet.

- Det kan jo være, at de rent faktisk er syge. Det er så det, de sygemeldte i dag skal redegøre for i retten. Her kan DSB desuden forlange at se lægeerklæringer, og det går jeg da ud fra, at de gør, siger han.”

Som følge af det unormalt høje antal sygemeldinger indklagede Moderniseringsstyrelsen den 28. juni 2018 Offentligt Ansattes Organisation for Dansk Jernbaneforbund for Tjenestemandssretten. Der blev afholdt retsmøde i sagen den 29. juni 2018, og af udskrift af Tjenestemandssrettens retsbog fremgår følgende vedrørende retsmødets forløb:

”Klageren anmodede retten om at meddele de i arbejdsnedlæggelse deltagende tjenestemænd pålæg om straks at normalisere arbejdet.

Indklagede tog bekræftende til genmæle.

Retsformanden meddelte herefter i medfør af tjenestemandsslovens § 54, stk. 1, tjenestemændene ved DSB pålæg om straks at normalisere arbejdet.

Retsformanden vejledte indklagede med hensyn til retsvirkningerne af pålægget.”

I forlængelse af retsmødet udsendte Dansk Jernbaneforbund samme dag en medlemsinformation, hvoraf det fremgår bl.a.:

”Retssmøde i Tjenestemandssretten vedrørende forøget sygefravær blandt lokomotivførerne

Dansk Jernbaneforbund blev i dag indkaldt til retssmøde i Tjenestemandssretten vedrørende det forøgede sygefravær blandt lokomotivførerne.

Moderniseringsstyrelsen anser fraværet for at være en maskeret kollektiv arbejdsnedlæggelse og havde nedlagt påstand om, at de pågældende tjenestemænd skulle pålægges omgående at genoptage arbejdet.
Dommeren tiltrådte pålægget.

Dansk Jernbaneforbund skal på den baggrund pålægges medlemmerne at genoptage arbejdet straks, med mindre der ligger reel sygdom bag fraværet.

Med det markant forøgede antal sygemeldinger, og hvis arbejdssituationen ikke normaliseres straks, må det forventes, at der skal føres bevis for, at fraværet skyldes lovligt forfald. Det må formodes, at det ikke vil være tilstrækkeligt bevis med en mundtlig forklaring eller en erklæring om, at fraværet skyldes sygdom. Det må forventes, at der skal afleveres en uddybende lægeerklæring med en specifik og konkret begrundelse for fraværet.

For de overenskomstansatte gælder det samme. Vi skal her henvise til informationen fra i går efter Fællesmødet i Dansk Arbejdsgiverforening. Forbundet er indkaldt til møde i Arbejdsretten mandag den 2. juli 2018 om de overenskomstansatte.”

Efter retssmødet i Tjenestemandssretten blev sagen fortsat omtalt i pressen. Af artikel af 29. juni 2018 fra TV 2.dk fremgår bl.a.:

”Flere tog aflyst i weekenden – DSB kræver lægeerklæring fra sygemeldte ansatte

...

Forholdet mellem den øverste ledelse i Dansk Jernbaneforbund og DSB-ledelsen er iskoldt, fortæller formand.

Det er en maskering af arbejdsnedlæggelse.

Sådan lyder meldingen fra DSB, efter et stigende antal lokoførere har meldt sig syge fredag og hen over weekenden.

Torsdag var omkring 100 ansatte sygemeldt. Det var tre gange så mange sygemeldinger som normalt. Samtidig meldte DSB ud, at selskabet ville indbringe sagen for Arbejdsretten og Tjenestemandssretten.

Nu har sagen taget en ny drejning.

Efter et retssmøde fredag har Tjenestemandssretten udstedt et strakspåbud til en gruppe sygemeldte lokoførere i DSB, oplyser selskabet.

De ansatte skal vende tilbage i arbejde, hvis de ikke gennem en lægeerklæring kan bevise, at de er syge. Ellers bliver de idømt en skærpet bod.

- Vi må rent faktisk konstatere, at der ikke er en epidemi i Jylland og på Fyn. Det høje sygefravær alene har ramt lokomotivførere og ikke andre personalegrupper i DSB. Det har alene ramt Jylland og Fyn, og det har ikke ramt andre virksomheder på samme måde, siger Poul Gemzøe-Enemark, som er forhandlingschef i DSB, til TV 2.

Fagforeningen Dansk Jernbaneforbund opfordrede torsdag eftermiddag sygemeldte DSB-ansatte til at gå på arbejde, hvis de vitterligt ikke er syge. Men enten er de ansatte syge, eller også har de valgt ikke at lytte efter.”

Af artikel af 30. juni 2018 fra Fyens Stiftstidende fremgår det bl.a.:

”Trods strakspåbud til sygemeldte kører der færre tog hos DSB

...

Sygemeldinger giver lidt færre tog i weekendkøreplan på Fyn og i Jylland hos DSB

- Der kører frem til og med søndag den 1. juli færre tog på Fyn og enkelte steder i Jylland. Ændringerne skyldes ekstraordinært stort sygefravær hos lokomotivpersonalet.

Sådan skriver DSB på sin hjemmeside lørdag morgen. Det er selv om, at Tjenestemand retten fredag udstedte et såkaldt strakspåbud til en gruppe sygemeldte lokoførere, der er ansat som tjenestemænd hos DSB.

Det betyder, at de ansatte er blevet pålagt at bevise, at de er syge eller vende tilbage til arbejde. DSB indbragte sagen for retten, fordi selskabet mistænker, at sygemeldingerne er en maskeret arbejdsnedlæggelse.”

Moderniseringsstyrelsens påstand om sanktioner efter tjenestemandenslovens § 54, stk. 2, er begrænset til at omfatte de tjenestemænd, hvis navne fremgår af sagens bilag 6. Denne liste – indeholdende 50 navne – omfatter de tjenestemandensansatte lokomotivførere, som har haft fravær inden for perioden 25. juni - 1. juli 2018. De tjenestemandensansatte lokomotivførere, som var fraværende på grund af barns 1. eller 2. sygedag, arbejdsskade, § 56-aftale, graviditetsbetinget sygdom mv., og hvor sådant fravær er dokumenteret, er dog blevet udeladt ved listens udarbejdelse, og det samme gælder de tjenestemænd, som har været sygemeldt til den 5. juli 2018 og derefter.

Indklagede er forud for sagens hovedforhandling den 18. juni 2019 fremkommet med en redegørelse dateret 4. juni 2019 for sygefraværet for 22 af de tjenestemænd, som er omfattet af listen. I redegørelsen hedder det bl.a.:

A

Som *bilag D* fremlægges udskrift af A's sundhedsportal. Det fremgår heraf, at A konsulterede egen læge den 25. juni 2018 og var til læge den 29. juni 2018.

B

B var delvist sygemeldt lang tid forinden den i sagen omhandlede episode. B's fravær den 26. juni 2018 var i henhold til aftale med DSB om delvist sygefravær.

C

C var på tjeneste søndag den 24. juni 2018 om morgenen/formiddagen. C sygemeldte sig denne søndag sidst på eftermiddagen, da han var blevet utilpas med kvalme/dårlig mave. C raskmeldte sig igen torsdag den 28. juni 2018 og mødte derefter ind på tjeneste igen fredag den 29. juni 2018. C blev tirsdag den 26. juni 2018 kontaktet af sin personaleleder, som spurgte til, hvornår C kunne møde på tjeneste igen. Personalelederen bad ikke i den anledning om nogen form for dokumentation for sygdom.

D

D var fraværende den 27.-29. juni 2018 grundet sygdom i familien (hustru). Han var i kontakt med sin personaleleder under fraværet, og personalelederen blev i den forbindelse informeret om baggrunden for fraværet. Personalelederen accepterede fraværet og sagde, at hvis D mødte ind på arbejde den 30. juni 2018, ville han ikke høre mere til sygemeldingen. D mødte ind på tjeneste som aftalt den 30. juni 2018.

E

E var sygemeldt på grund af dårlig ryg den 25. juni 2018 til den 2. juli 2018. Han informerede via SMS sin gruppeleder om, hvordan det gik, herunder at han havde konsulteret sin læge den 29. juni 2018, og at han fik smertestillende medicin (Ibuprofen teva 400 mg 1 tablet 4 gange dagligt og paracetamol 2 tabletter 4 gange dagligt).

F

F havde forud for den i sagen omhandlede periode i en længere periode haft dårlig fod og knæ og havde været i behandling bl.a. ved reumatolog. Fraværet den 25. juni 2018 til den 1. juli 2018 kan henføres hertil. F's personaleleder var informeret om årsagen til fraværet.

G

Som *bilag E* fremlægges referat af fraværssamtale den 12. juli 2018, hvori fraværet i juni 2018 indgår. Af referatet fremgår ikke, at der fra DSB's side er spurgt nærmere til fraværet i perioden 26.-29. juni 2018.

H

H's personaleleder kontaktede H i forbindelse med fraværet. H oplyste personalelederen om, hvad han fejlede (influenza, dårlig mave). Personalelederen oplyste, at det ikke var nødvendigt at komme med lægeerklæring.

J

J var sygemeldt i perioden 26. juni 2018 – 4. juli 2018, en længerevarende periode. Han var i kontakt med sin personaleleder under fraværet og denne oplyste, at det ikke var nødvendigt, at J kom med en lægeerklæring. J var tillidsrepræsentant, og det afvises i

den forbindelse, at forbundets tillidsrepræsentanter deltager i arbejdsnedlæggelser, som af klager i denne sag.

K

K var i kontakt med sin personaleleder under fraværet. Personalelederen anmodede ikke om en lægeerklæring.

L

L's personaleleder kontaktede L under sygefraværet. L bekræftede over for personalelederen, at han var fraværende på grund af sygdom.

M

Som *bilag F* fremlægges referat af fraværssamtale den 12. juli 2018, hvori fraværet i juni 2018 indgår. Af referatet fremgår, at fraværet også i juni 2018 skyldtes dårlig ryg.

N

N blev syg under sin ferie i uge 25 (18. – 24. juni 2018) med influenza efterfulgt af et maveonde, der varede ind i den følgende uge. N var til sygefraværssamtale, hvor personalelederen oplyste, at det ikke var nødvendigt med dokumentation.

O

O var fraværende på grund af høj feber og hoste. O talte med sin personaleleder under fraværet.

P

P var fraværende på grund af et maveonde. På opfordring kontaktede P sin læge, der mente, at der var tale om en maveinfektion. Efter samtale med lægen kontaktede P sin personaleleder for at høre, om han skulle komme med en lægeerklæring. Personalelederen oplyste, at det ikke var nødvendigt.

Q

Q var sygemeldt på grund af dårlig ryg og konsulterede læge i den anledning.

R

R sygemeldte sig den 25. juni 2018 (hviledag). Sygemeldingen var den første sygemelding i et længere forløb, som gik over hele sommeren og efteråret 2018. Forløbet endte med en operation for diskusprolaps med deraf følgende rekonvalescens og genoptræning. R har på den baggrund haft mange besøg ved læger og sundhedsvæsen. Som *bilag G* fremlægges dokumentation for sygemelding og fraværsløb.

S

S var fraværende på grund af ”barn syg”, hvilket han meddelte, da han meldte sig syg hos vagthavende driftsleder.

T

T var sygemeldt på grund af en maveinfektion, som medførte kraftig diarré og opkastning. Han var under sin sygemelding løbende i telefonisk kontakt med sin personaleleder om sit sygdomsforløb. Endvidere var T i kontakt med sin praktiserende læge under forløbet.

U

U havde gennem længere tid lidt af lændesmerter, hvilket var årsagen til fraværet i juni 2018. Som *bilag H* fremlægges udskrift af U's patientjournal.

V

V var under sit fravær i kontakt med sin gruppeleder. V oplyste, hvad han fejlede (stressrelaterede reaktioner). På opfordring fra personalelederen tog V kontakt til sin læge, men personalelederen bad ikke om lægeerklæring. V informerede personalelederen om samtalen med lægen. Personalelederen og V aftalte at tale sammen igen den 2. juli 2018, hvilket de gjorde.

W

W var i kontakt med sin læge i forbindelse med fraværet (den 27. juni 2018).”

På baggrund af indklagedes redegørelse er B udgået af listen over tjenestemænd, som påstås pålagt en sanktion. Listen omfatter herefter 49 tjenestemænd.

Af de bilag, som der henvises til i redegørelsen, fremgår følgende:

Det fremgår af udskrift af A's sundhedsportal for den 25. og 29. juni 2018 (bilag D), at han havde en telefonisk konsultation med egen læge den 25. juni 2018, og at han deltog i samtaleterapi den 29. juni 2018.

Af referat af fraværssamtale den 12. juli 2018 med G (bilag E) fremgår, at samtalen afholdtes på baggrund af et uacceptabelt højt fravær de sidste tolv måneder med mange enkeltstående dage.

I referat af fraværssamtale den 12. juli 2018 med M (bilag F) er anført, at han har haft to fraværperioder indenfor de sidste seks måneder, og at fraværet skyldes dårlig ryg.

Af oversigt over R's fravær i perioden 1. januar – 31. december 2018 (bilag G) fremgår, at han har været sygemeldt i perioderne 26. juni til 3. juli, 16. juli til 25. juli og 17. august til den 7. oktober, samt at han derefter har haft en lang række delvise sygemeldinger i oktober og november. Vedrørende R er der yderligere fremlagt en udtalelse fra egen læge af 6. juni 2019 (bilag K), hvoraf det fremgår, at han har haft en diskusprolaps i lænderyggen, at han søgte læge første gang den 25. juni 2018, og at han blev opereret for diskusprolapsen den 7. september 2018.

Det fremgår af udskrift af 11. juni 2018 af U's patientjournal (bilag H), at han den pågældende dag havde lændesmerter, og at han derfor blev henvist til fysioterapi.

Indklagede har efterfølgende fremlagt følgende lægelige bilag til supplerende redegørelse vedrørende Q, V og W:

Journalnotat af 25. juni 2018 fra en lægeklinik vedrørende Q (bilag L), hvoraf fremgår følgende:

”Lumbago uden specifikation

Lænderygsmerter gn ca. 1 uge. Tidl lignende rygsmarter, kommer i anfald og bedres altid ila dage/uger med varmebehandling og lændebælte. Vil gerne vide om han kan få stærkere sm.st. til at ligge derhjemme til fremtidige sm. anfald. Obj: Palp. let ømhed svt. hø SI-led. Betydelig ømhed glutealt i hø side. Neg Lasegue. Normal kraft og sens bilat på UE. Ingen red flags.

Kan ikke få morfika til at ligge hjemme. anbefaler aflastning, træning og sm.st. Rp henv fys.”

Journalnotat af 29. juni 2018 vedrørende V (bilag Q), hvoraf fremgår bl.a.:

”Sygemeldt siden tirsdag, ringer på opfordring fra sin arbejdsgiver. Har haft stressymp. Svært ved at sove, kører i højt gear, opfarende, skældt ud på børnene. Problemer med ledelsen, kender ikke arbejdsvilkårene fra 1. oktober. Togfører. I øvrigt sund og rask, ikke tidl. sygemeldt med stress.

...

Beskriver at han gennem de sidste 2 mdr. har haft tankemylder til nat, uro i kroppen. Primært arbejdsrelateret. Aktuelt uvished omkring hvordan arbejdsforhold bliver pr. 1. oktober. DSB i dialog med fagforening. Formentlig går han ned i løn og mister andre goder, måske arbejde mere i weekenden etc.

...

Snak omkring mindfulness og afslapningsøvelser.

...

Fremstår ikke depressiv. Fuldstændig normal psykomotorik. Ønsker ikke opfølgning.”

Lægeerklæring af 6. juni 2019 vedrørende W (bilag J), hvoraf fremgår bl.a.:

”Der skal herved bekræftes at der fra journalen fremgår, at [W] var syg fra den 26/6 2018 til den 29/6 2018. Han var syg og derfor ude af stand til at passe sit arbejde i de nævnte dage.”

Indklagede har derudover fremlagt supplerende redegørelser fra H (bilag N), N (bilag O) og P (bilag P). I redegørelsen fra H hedder det bl.a.:

”Efter sygdommelding sku have en tidlig morgenvagt, modtage jeg i løbet af formiddagen på tlf. Opkald fra min personaleleder [X]

Da jeg sover, høre jeg ikke opkald men da min tlf altid er tændt (i forbindelse med at jeg har været med i tur arbejde) ringer jeg tilbage som jeg plejer hvis jeg ikke

Hører tlf. altid på lydløs når det er uden for arbejdstid.

[X] orienterer mig om at der er mange sygdommeldinger blandt lkf. I dk og vil gerne høre hvad jeg fejler.

Jeg forklare [X] om, at det har står ud af begge ender og jeg er meget træt. Og regner med at være klar inden for nogle få dage.

Jeg spørger om jeg skal få en lægeerklæring det siger [X] ikke er nødvendigt. Og derfor gør jeg ikke mere i den sag. Jeg får også det indtryk, at der ikke er flere

syge i Kalundborg end der plejer at være.”

Af redegørelsen fra N fremgår det bl.a., at han blev syg i sin ferie i perioden 18. – 24. juni med hård influenza afløst af et maveonde, der fortsatte ind i den følgende uge. Han har ingen dokumentation, og han er heller ikke blevet anmodet om at fremsende en lægeerklæring.

I redegørelsen fra P hedder det bl.a.:

”Jeg meldte mig syg om morgenen, da jeg havde voldsomt ondt i maven, og løb på toilet hele tiden. Min gruppeleder ... ringede, han sagde han var bekymret for mit helbred, og jeg skulle kontakte lægen.

Det gjorde jeg, lægen mente det var en maveinfektion, og det vil gå over i løbet af nogle dage, men hvis DSB krævede en lægeattest, vil han finde en tid.

Jeg ringede tilbage til min gruppeleder, ..., og fortalte ham hvad lægen havde sagt, ... sagde han tror på mig, at han ikke kræver lægeattest og ønsker mig god bedring.”

For de resterende 28 tjenestemænd, som Moderniseringsstyrelsen har påstået pålagt en sanktion, foreligger ingen oplysninger om baggrunden for deres fravær.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af Poul Gemzøe-Enemark, Henrik Horup, J, R og S.

Poul Gemzøe-Enemark har forklaret bl.a., at han er underdirektør og forhandlingschef i DSB.

I juni 2018 var der blandt medarbejderne utilfredshed med, at DSB havde meldt sig ind i Dansk Industri. Han fik i den forbindelse at vide af tillidsrepræsentanterne, at indmeldelsen havde skabt usikkerhed blandt medarbejdere omkring deres ansættelsesforhold og -vilkår, hvilket medførte, at DSB var nervøse for, at medarbejderne ville nedlægge arbejdet.

Den 23. juni 2018 modtog DSB 35 sygemeldinger fra både de overenskomst- og tjenestemandsansatte lokomotivførere, hvilket var flere end normalt. DSB's ledelse mente derfor, at der måtte være noget galt, hvilket blev bekræftet i det senere forløb, hvor sygefraværet var tre gange højere end normalt.

Som reaktion herpå indkaldte selskabet en række medarbejdere, der havde rådighedstjeneste, for at afbøde skadevirkningerne i forhold til driften. Indkaldelse af rådighedsvagterne var på grund af det ekstraordinært høje sygefravær dog ikke tilstrækkeligt til at afbøde skadevirkningerne, og togdriften blev derfor væsentligt påvirket.

DSB tog desuden kontakt til DI og DA for så vidt angik de overenskomstansatte lokomotivførere, og til Moderniseringsstyrelsen for så vidt angik tjenestemændene. Organisationerne og styrelsen sørgede for, at der blev indkaldt til et hastemøde i henholdsvis Arbejdsretten og Tjenestemandsrätten.

Den 28. juni 2018 lagde DSB et opslag på intranettet til samtlige ansatte om, at man anså sygemeldingerne for at være en maskeret arbejdsnedlæggelse, og at dette var overenskomststridigt.

Ledelsen i DSB havde en formodning om, at arbejdsnedlæggelserne var en måde, hvorpå de ansatte ville sende et signal om, at de var utilfredse, og ledelsen fik efterfølgende formodningen bekræftet, idet der i den efterfølgende periode var en række regulære arbejdsnedlæggelser blandt lokomotivførerne, både i S-togene og i fjern- og regionaltoget.

Den almindelige proces ved sygefravær er, at den syge medarbejder skal ringe til sin nærmeste leder, og hvis vedkommende er syg i flere dage, skal vedkommende aflevere en

lægeerklæring. Hvis der er tale om længere eller flere sygemeldinger, skal der afholdes en fraværssamtale. DSB's ledelse meddelte imidlertid i denne situation, at de sygemeldte medarbejdere skulle aflevere dokumentation for sygefraværet, og at en lægeerklæring ikke var tilstrækkeligt.

DSB har i forbindelse med de sygemeldinger, som denne sag omhandler, kommunikeret helt klart, både internt og eksternt.

Tjenestefordelerne har ringet rundt til nogle af de sygemeldte tjenestemænd, men han ved ikke, om der er ringet til alle de sygemeldte tjenestemænd.

Henrik Horup har forklaret bl.a., at han er forbundsformand i Dansk Jernbaneforbund, hvilket han har været siden 2012.

Forbundets medlemsinformation af 29. juni 2018 blev sendt til tillidsmændene, der sørgede for at distribuere den til medarbejderne. Meddelelsen blev også lagt op på forbundets hjemmeside og på forbundets Facebook side.

Han deltog i mødet i Arbejdsretten den 2. juli 2018 vedrørende de overenskomstansatte og fik på mødet oplyst, at arbejdet nu var normaliseret.

J har forklaret bl.a., at han har været ansat som lokomotivfører i 29 år i DSB. Han sygemeldte sig den 26. juni 2018, fordi han og hans ægtefælle havde haft et maveonde, som de havde pådraget sig efter en brunch. Maveondet fortsatte i dagene derefter, og han var sygemeldt til den 4. juli 2018.

Sygemeldingen var ikke et led i en arbejdsnedlæggelse. Han har været tillidsmand i 15 år, og han har aldrig opfordret til sygemeldinger.

Han har ikke set, at DSB anså lokomotivførernes sygemeldinger som en arbejdsnedlæggelse, og han havde ikke i forbindelse med sygemeldingen yderligere kontakt med DSB ud over selve sygemeldingen. Han modtog heller ikke noget fra DSB i sin egenskab af tillidsmand.

Da han blev rask, hørte han, at nogle af hans kollegaer skulle aflevere lægeerklæringer, og han havde som tillidsmand læst på Dansk Jernbaneforbunds hjemmeside, at der skulle afleveres en lægeerklæring. Han talte derfor med sin personaleleder, der fortalte ham, at han ikke behøvede at aflevere en lægeerklæring.

Han har heller ikke tidligere i forbindelse med sygemeldinger skulle aflevere en lægeerklæring.

R har forklaret bl.a., at han har været ansat som lokomotivfører i DSB i ca. 32 år.

Årsagen til sygemeldingen i juni 2018 var, at han havde ondt i ryggen og benet, og smerterne var så stærke, at han ikke kunne gå. Han havde haft smerter i længere tid, men den 25. juni 2018, som var hans hviledag, kunne han ikke holde det ud længere, og han sygemeldte sig derfor fra den 26. juni. Han var sygemeldt indtil 3. juli, men hans problemer med ryggen fortsatte også efter raskmeldingen. Han gik til fysioterapeut, men måtte sygemelde sig igen af samme årsag. En MR-scanning viste, at han havde en diskusprolaps, og han havde herefter en længere sygeperiode, hvorunder han blev opereret.

Han var ikke den 26. juni 2018 klar over, at der var et større antal sygemeldinger blandt lokomotivførerne, men han fandt ud af det i løbet af ugen.

I forbindelse med sygemeldingen var han i kontakt med sin nærmeste leder, som han havde sendt en sms. Han forklarede i sms'en, hvordan han havde det, og at han ikke vidste, hvornår han kom på arbejde igen. Han oplyste dog, at han regnede med at være tilbage igen den 2. eller 3. juli efter to fysioterapeutbehandlinger.

Han opfattede ikke meddelelserne fra DSB som rettet mod ham, da han jo var syg og havde været til læge.

S har forklaret bl.a., at han har været ansat som lokomotivfører i DSB i 30 år.

Hans søn har atypisk autisme og derudover en diagnose med angst og OCD. Sønnens mentale tilstand giver sig udslag i, at sønnen ”går ind i sig selv”, ”er destruktiv” og ”ikke ønsker at leve”. Eksempelvis truer han med at stikke sig selv med en kniv. Sønnen kan også finde på at

forlade familiens hus uden at fortælle, hvor han går hen, og er blevet fundet gående på motorvejen.

Den pågældende dag havde hans søn haft en ”nedsmeltning”, hvilket havde påvirket ham så meget, at han ”ikke var med mentalt” og derfor ikke i stand til at varetage sit arbejde som lokomotivfører.

Han havde forklaret dette til den vagthavende driftsleder i forbindelse med sygemeldingen. Den vagthavende driftsleder havde ikke sagt andet end god bedring.

Hans nærmeste leder er klar over situationen med hans søn, og han har tidligere haft fravær som følge af sønnens ”nedsmeltninger”. Hans nærmeste leder har ikke på noget tidspunkt anmodet om dokumentation.

Han var ikke klar over, at DSB mente, at lokomotivførerne foretog en maskeret arbejdsnedlæggelse. Han var optaget af at tage sig af sin søn, og han har ikke læst Dansk Jernbaneforbunds meddelelse.

Parternes argumentation

Klager har anført navnlig, at der i perioden 25. juni 2018 – 1. juli 2018 pågik en ulovlig arbejdsnedlæggelse, og at de indklagede tjenestemænd alle deltog heri. DSB konstaterede den 23. juni 2018 en stigning i sygemeldinger fra den samlede gruppe af lokomotivførere beskæftiget på DSB’s fjern- og regionaltog, og klager anser den kollektive arbejdsnedlæggelse for startet på dette tidspunkt. Sygefraværet accelererede fra den 25. juni 2018 og nåede onsdag den 27. juni 2018 et niveau, der for de tjenestemandsansatte lokomotivførere var ca. tre gange højere end normalt. Der forelå ingen omstændigheder, der kunne forklare det ekstraordinært høje, pludselige og unormale sygefravær. Efter Tjenestemandssrettens pålæg af 29. juni 2018 skete der løbende raskmeldinger, og arbejdet var igen normaliseret den 4. juli 2018.

Arbejdsnedlæggelsen skyldtes formentlig bl.a. utilfredshed med DSB’s indmelding i Dansk Industri og opsigelse af en række lokalaftaler med Dansk Jernbaneforbund.

Der pågik derfor en maskeret arbejdsnedlæggelse, og de enkelte tjenestemænds deltagelse heri udgør en tjenesteforseelse, jf. tjenestemandslovens § 10, hvilket skal medføre en sanktion.

Det påhviler herefter de enkelte tjenestemænd at godtgøre, at deres fravær skyldtes sygdom, og der gælder i den forbindelse et skærpet beviskrav, jf. Tjenestemandssretten's dom af 30. marts 2000 i sag 1997.236.

Tjenestemandssretten gav den 29. juni 2018 pålæg om, at tjenestemændene skulle genoptage arbejdet, og Dansk Jernbaneforbund udsendte samme dag en medlemsinformation, hvori forbundet oplyste sine medlemmer om, at de måtte forvente, at de skulle aflevere en uddybende lægeerklæring. Hertil kommer, at det ekstraordinært høje sygefravær var genstand for betydelig omtale i pressen, hvoraf det fremgik, at DSB anså sygefraværet for at være en maskeret arbejdsnedlæggelse. Tjenestemændene burde derfor have vidst, at de blev anset som deltagende i en kollektiv arbejdsnedlæggelse, og de har derfor haft særlig anledning til at sikre sig bevis for, at deres fravær skyldtes lovligt forfald, hvis det var tilfældet.

Den omstændighed, at tilslutningen til den maskerede arbejdsnedlæggelse først accelererede den 25. juni 2018, kan ikke føre til, at de tjenestemænd, der førte an ved først at indgive sygemelding, fritages for sanktionering. Tjenestemændenes genoptagelse af arbejdet skete desuden løbende, og arbejdet var først normaliseret den 4. juli 2018. Den omstændighed, at raskmeldingerne skete løbende, bør ikke føre til, at de tjenestemænd, der fortsatte den maskerede arbejdsnedlæggelse i længst tid, fritages for sanktionering.

Ingen af tjenestemændene har i tilstrækkelig grad dokumenteret lovligheden af deres fravær.

28 af de 49 tjenestemænd, som er omfattet af sagen, har hverken redegjort for eller fremlagt dokumentation for, at deres sygefravær skyldtes lovligt forfald, og disse tjenestemænd har således ikke løftet deres bevisbyrde.

En række af tjenestemændene er fremkommet med en redegørelse for sygefraværet, men uden lægelig dokumentation. De har ligeledes anført, at de ikke er blevet anmodet om dokumentation for sygefraværet af deres nærmeste leder. Dette er heller ikke tilstrækkeligt til at løfte bevisbyrden.

Nogle af tjenestemændene har i forbindelse med deres redegørelse oplyst, at deres nærmeste leder havde sagt, at de ikke skulle aflevere dokumentation for sygefraværet. Selv hvis det må lægges til grund, at de pågældende ledere har tilkendegivet dette, fritager det ikke tjenestemændene for at fremskaffe dokumentation. DSB har fra centralt hold utvetydigt gennem hele forløbet tilkendegivet over for de ansatte, at fraværet skulle dokumenteres.

Seks af tjenestemændene har fremlagt lægelig dokumentation, der imidlertid ikke indeholder en uddybende lægeerklæring, hvorfor disse heller ikke har løftet deres bevisbyrde.

To af tjenestemændene har fremlagt referat af deres fraværssamtale med deres nærmeste ledere, hvilket heller ikke er tilstrækkeligt til at løfte bevisbyrden.

Tjenestemændene har således gjort sig skyldige i en tjenesteforseelse, og de skal derfor pålægges en sanktion. Sanktionen skal i overensstemmelse med praksis fastsættes som en bøde efter de sædvanlige takster, og for de tjenestemænd, der ikke genoptog arbejdet den 29. juni 2018 i umiddelbar forlængelse af Tjenestemandssrettens pålæg, en skærpet bøde.

Indklagede har anført navnlig, at det høje sygefravær i perioden 25. juni 2018 til 1. juli 2018 ikke er udtryk for en maskeret arbejdsnedlæggelse.

De lokomotivførere, der har været sygemeldt før den 25. juni 2018 og/eller efter den 1. juli 2018 kan ikke indgå i sagen, idet disse lokomotivføreres fraværperioder ligger ud over den periode, som klagerens påstand omhandler. Disse lokomotivførere ville derfor have været sygemeldt under alle omstændigheder.

Det forhold, at ikke alle lokomotivførere har afgivet en redegørelse for sygefraværet eller ikke på anden vis har dokumenteret, at der var tale om lovligt forfald, kan ikke anses for at være en anerkendelse af, at der ikke var tale om lovligt forfald.

DSB's håndtering af de pågældende tjenestemænds sygefravær har været meget forskelligartet, og DSB har derfor anerkendt fraværet for så vidt angår alle de lokomotivførere, der har været til fraværssamtale, talt med en leder i forbindelse med sygemeldingen eller modtaget en "god bedring"-sms, idet DSB ikke har bedt om yderligere dokumentation.

De tjenestemænd, der af deres nærmeste leder fik at vide, at de ikke skulle komme med dokumentation, har ikke haft anledning til at få fat på eksempelvis en uddybende lægeerklæring.

Flere af tjenestemændene har desuden redegjort for deres sygefravær, ligesom flere af dem har fremlagt lægelig dokumentation for fraværet, hvorfor det må lægges til grund, at disse tjenestemænd havde lovligt fravær.

Såfremt Tjenestemandsretten måtte finde, at tjenestemændene skal pålægges en sanktion, er det den mildeste sanktion, der skal pålægges. Der er ikke grundlag i denne sag for at pålægge tjenestemændene en skærpet bøde, idet der ikke foreligger skærpende omstændigheder i sagen.

Tjenestemandsrettens begrundelse og resultat

Antallet af sygemeldinger blandt de tjenestemandsansatte lokomotivførere i DSB's fjern- og regionaltog steg op til den 25. juni 2018 pludseligt og var i dagene fra den 25. juni 2018 og en uge frem usædvanligt og ekstraordinært højt, uden at der var nogen lægelig begrundelse herfor. Sygemeldingerne fandt sted på et tidspunkt, hvor de tjenestemands- og overenskomstanstattede lokomotivførere var utilfredse med, at DSB havde meldt sig ind i Dansk Industri.

Tjenestemandsretten finder det på den anførte baggrund ubetænkeligt at lægge til grund, at det ekstraordinært store antal sygemeldinger reelt var udtryk for, at et større antal tjenestemænd i indbyrdes forståelse nedlagde arbejdet. Der har dermed foreligget en kollektiv overtrædelse af tjenestemandslovens § 10.

Tjenestemandsretten lægger endvidere efter bevisførelsen til grund, at arbejdsnedlæggelsen blev startet gradvist op, og at tjenestemændenes efterfølgende genoptagelse af arbejdet skete løbende. Det forhold, at en tjenestemand har været blandt de første til at indgive en sygemelding eller har fortsat arbejdsnedlæggelsen i længst tid, er derfor ikke i sig selv et bevis for, at den pågældende har været syg og ville have været sygemeldt under alle omstændigheder.

Moderniseringsstyrelsen har begrænset sin påstand om sanktion til at angå 49 tjenestemænd anført på bilag 6 (de på listen anførte bortset fra B). Denne liste er udarbejdet ud fra kriterier,

som tilsigter at udeholde personer, hvis fravær under arbejdsnedlæggelsen skyldtes lovligt forfald.

De indklagede tjenestemænd har på baggrund af den ekstraordinære situation, som gav anledning til en ret omfattende presseomtale, måttet påregne, at der var en meget nærliggende risiko for, at de ville komme under mistanke for at deltage i en kollektiv arbejdsnedlæggelse, jf. herved også indholdet af den medlemsinformation, som Dansk Jernbaneforbund udsendte til sine medlemmer samme dag, som retsmødet i Tjenestemandssretten havde fundet sted.

De havde derfor en særlig anledning til at sikre sig et sikkert bevis for, at deres fravær skyldtes lovligt forfald. Tjenestemandssretten finder på den baggrund, at det må påhvile de pågældende tjenestemænd at godtgøre deres standpunkt på en overbevisende måde, såfremt de vil gøre gældende, at deres fravær i dagene under og op til den kollektive arbejdsnedlæggelse ikke skyldtes deres deltagelse heri, men derimod lovligt forfald.

Det fornødne bevis findes i den forbindelse ikke ført, blot fordi tjenestemanden har forklaret, at fraværet skyldtes sygdom, ligesom det ikke findes at udgøre et tilstrækkeligt bevis, at tjenestemanden har fremlagt en – ikke nærmere underbygget – lægeerklæring. Et tilstrækkeligt bevis er heller ikke ført ved, at tjenestemanden selv har forklaret, at han af sin nærmeste leder skulle have fået oplyst, at han ikke behøvede at komme med dokumentation, eller har forklaret, at han ikke er blevet bedt om yderligere dokumentation, heller ikke under sygefraværssamtaler.

På baggrund af det anførte finder Tjenestemandssretten herefter, at et tilstrækkeligt bevis for lovligt forfald alene er ført af tjenestemandene Q, R og S. Disse tjenestemænd frifindes derfor for Moderniseringsstyrelsens påstand om sanktioner.

Da de resterende 46 tjenestemænd ikke har ført det fornødne bevis for lovligt forfald, lægger Tjenestemandssretten til grund, at disse tjenestemænd har deltaget i en kollektiv overtrædelse af tjenestemandsslovens § 10. Overtrædelsen findes samtidig at være af en sådan alvor, at de deltagende tjenestemænd bør ikendes en bøde i medfør af tjenestemandsslovens § 54, stk. 2, for hver dag inden for perioden fra og med 24. juni til og med 4. juli 2018, hvor de pågældende har deltaget i arbejdsnedlæggelsen.

Tjenestemandsskikken finder, at bødefastsættelsen kan ske med udgangspunkt i følgende bødesatser relateret til den enkelte tjenestemand's aktuelle faste månedsløn på det tidspunkt, da den kollektive arbejdsnedlæggelse påbegyndtes, jf. herved Tjenestemandsskikkens dom af 19. januar 2004 i sag S20001.001:

Fast månedsløn (grundløn og tillæg (Aktuelt niveau, afrundet hele kr.)	Dagbøde (aktuelt niveau)
$x \leq 10.000$	150 kr.
$10.000 \leq x < 12.000$	200 kr.
$12.000 \leq x < 14.000$	250 kr.
$14.000 \leq x < 16.000$	300 kr.
$16.000 \leq x < 18.000$	350 kr.
$18.000 \leq x < 20.000$	400 kr.
$20.000 \leq x < 22.000$	450 kr.
$22.000 \leq x < 24.000$	500 kr.
$24.000 \leq x < 26.000$	550 kr.
$26.000 \leq x < 28.000$	600 kr.
$28.000 \leq x < 30.000$	650 kr.
$30.000 \leq x < 32.000$	700 kr.
$32.000 \leq x < 34.000$	750 kr.
$34.000 \leq x < 36.000$	800 kr.
$36.000 \leq x < 38.000$	850 kr.
$38.000 \leq x$	900 kr.

Den faste månedsløn omfatter skalatrinløn/basisløn/intervalløn samt tillæg i form af særlige tillæg, åremålstillæg, rådighedstillæg, undervisningstillæg mv., arbejdsbestemte tillæg, faste tillæg, der træder i stedet for ulempeydelse og godtgørelse for over-/merarbejde mv., funktionsvederlag, personlige tillæg, udligningstillæg, anciennitetsgarantitillæg, kvalifikationstillæg, funktionstillæg, resultatløntillæg eller hvad der må sidestilles med nævnte lønde. I den faste månedsløn indgår ikke efterreguleringer, engangs-beløb, ulempeydelse, godtgørelse for over-/merarbejde og for mistede fridage, ferietillæg, pensionsbidrag, udgiftsdækkede ydelser og lignende.

Tjenestemandssretten finder ikke grundlag for at ikende nogen af de pågældende tjenestemænd en skærpet bøde.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Tjenestemændene Q, R og S frifindes.

De øvrige 46 tjenestemænd anført på bilag 6, som Moderniseringsstyrelsen har opretholdt påstanden om sanktioner over for, skal inden 14 dage efter denne doms afsigelse betale en bøde udmålt efter de bødesatser, som fremgår af rettens bemærkninger ovenfor.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger til den anden part.

Lene Pagter Kristensen